

รายงานผลการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัด

3.17 จำนวนร้านอาหารผ่านการรับรองเมนูสุขภาพ/เมนูทางเลือก (ยอดสะสม) สำนักโภชนาการ รอบ 5 เดือนหลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1.2 ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

การดำเนินงานส่งเสริมให้มีร้านอาหารผ่านการรับรองเมนูสุขภาพ/เมนูทางเลือก เพื่อให้ประชากรวัยทำงานอายุ 25 – 59 ปี มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการกินที่ดี ลดหวาน มัน เค็ม มีการกินผักผลไม้ อย่างเพียงพอ วันละ 400 กรัม คือ กินผักวันละ 4 ท็อปปี ผลไม้วันละ 2 ส่วน โดยได้กำหนดเกณฑ์รับรองเมนูสุขภาพ/เมนูทางเลือก ลดน้ำตาล ลดไขมัน ลดโซเดียม และต้องมีผักเป็นส่วนประกอบ รวมทั้งมีเกณฑ์รับรองเมนูสุขภาพประเภทผลไม้ เพื่อให้มีแหล่งผลไม้เพียงพอต่อการเลือกกินและได้รับใยอาหาร วิตามิน แร่ธาตุเพียงพอ ลดการเกิดโรค NCDs ผลการวิเคราะห์กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีดังนี้

1.1 กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้รับบริการ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
1. ผู้รับผิดชอบงานร้านอาหาร	1. ประชาชนที่มาใช้บริการที่ร้านอาหาร โรงอาหาร และตลาด
2. ผู้รับผิดชอบงานอาหารและโภชนาการระดับศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง	2. นักโภชนาการในโรงพยาบาล
3. ผู้รับผิดชอบงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	3. ผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข
4. ผู้รับผิดชอบงานจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	4. กรมควบคุมโรค
5. ผู้ประกอบการร้านอาหาร	5. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
6. ผู้ประกอบกิจการจำหน่ายอาหารในตลาด	6. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
	7. สมาคมนักกำหนดอาหารแห่งประเทศไทย
	8. สมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทย
	9. สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ
	10. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
	11. กระทรวงอุตสาหกรรม
	12. กระทรวงพาณิชย์

1.2 ความต้องการ/ความคาดหวัง จากการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการวัยทำงาน ผู้สูงอายุ และพระสงฆ์ ปีงบประมาณ 2567 และทบทวนการใช้งานโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health ให้กับผู้รับผิดชอบงานจากศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 และสถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2566 ผ่านระบบ online พบว่า กลุ่มผู้รับบริการปัจจุบันมีความต้องการ ให้สำนักโภชนาการ ดำเนินการ ดังนี้

- 1) ปรับปรุงโปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ให้ใช้งานสะดวกมากขึ้น เพิ่มฐานข้อมูลวัตถุดิบอาหาร

- สามารถดาวน์โหลดโปรแกรมผ่าน App store และ Play store

ภาพที่ 1 infographic แนะนำโปรแกรมรับรองเมนุสุขภาพออนไลน์ Food4Health (แอปสีฟ้า)

1.3 ความผูกพัน กลุ่มผู้รับบริการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและขอคำปรึกษาเมื่อมีข้อขัดข้อง และต้องการให้ผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งในปีงบประมาณ 2567 สำนักโภชนาการได้ขอรับ สสส.มาจัดทำหลักสูตรนักสร้างพลเมืองอาหาร ให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้ง 76 แห่ง และ กทม. ให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการในทุกกลุ่มวัย ซึ่งได้มีการจัดทำหลักสูตรนักสร้างพลเมืองอาหารเสร็จสิ้นแล้วในปีงบประมาณ 2567 เมื่อวันที่ 12 – 13 ธันวาคม 2567 มีผู้เข้ารับการอบรมจาก 13 เขตสุขภาพ รวม 163 คน

1.4 ความพึงพอใจ/ความไม่พึงพอใจ

1.4.1 ความพึงพอใจ

1.4.1.1 ความพึงพอใจต่อระบบการทำงานของสำนักโภชนาการจากการได้ดำเนินงานร่วมกับศูนย์อนามัย ยที่ 1 – 12 และ สสม. พบว่า ผู้รับผิดชอบงานมีความพึงพอใจที่สำนักโภชนาการได้จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงาน มีแนวทางการดำเนินงาน การติดตามประเมินผล ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม การรายงานผ่านออนไลน์ที่ช่วยลดระยะเวลาในการส่งรายงาน ช่วยในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้สะดวกในการทำงานในยุคที่มีการแพร่ระบาดของโควิด พร้อมทั้งมีช่องทางการติดต่อที่สะดวกรวดเร็ว มีการให้คำปรึกษาทุกช่องทาง นำเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาช่วยในการติดต่อสื่อสาร และการตอบสนองต่อข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากพื้นที่ได้ดี ผ่าน Line Group ชื่อ Healthy Canteen และเมนูสุขภาพ ตั้งแต่ปี 2564 ที่ผ่านมา ผู้รับผิดชอบงานของศูนย์อนามัย และสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง รวมทั้งเครือข่ายสำนักสุขภาพอาหารและน้ำ สำนักส่งเสริมสุขภาพ ยังคงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน Line Group ทางโทรศัพท์มือถือ จนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการงานร่วมกับสำนักสุขภาพอาหารและน้ำ สำนักส่งเสริมสุขภาพ สำนักทันตสาธารณสุข และเริ่มมีการสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันของฝ่ายสิ่งแวดล้อมและฝ่ายส่งเสริมสุขภาพของพื้นที่ในบางศูนย์อนามัย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อีกทั้งสำนักส่งเสริมมีการจัดประชุมเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกันในภาพคลัสเตอร์เมื่อวันที่ 23 – 24 มีนาคม 2566 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง ทำให้ผู้รับผิดชอบงานของศูนย์อนามัยเริ่มมีกำลังใจที่จะพัฒนางานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และในปีงบประมาณ 2568 รอบ 5 เดือนแรก ได้มีการจัดประชุมชี้แจงแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานให้กับผู้รับบริการเมื่อวันที่ 4 และ 11 ตุลาคม 2567 และยังมีการจัดประชุมประจำเดือนเพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานผ่านการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน โดยมีกลุ่มวัยทำงาน สำนักส่งเสริมสุขภาพเป็นเจ้าภาพ

ปี 2568 รอบ 5 เดือนแรก สำนักโภชนาการยังคงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงหนังสือคู่มือแนวทางการดำเนินงานเมนูสุขภาพ/เมนูทางเลือก โดยเพิ่มกระบวนการรับรองเมนูสุขภาพ/เมนูทางเลือก (SOP) ส่งให้ผู้รับบริการเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2568 และจัดทำคู่มือการใช้โปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ Food4Health ลงในหนังสือ E-book ดังกล่าว ตาม URL หน้าต่อไป

หนังสือคู่มือแนวทางการดำเนินงานเมนูสุขภาพ <https://my.ebook.cc/Anamai/Health-Menu/>

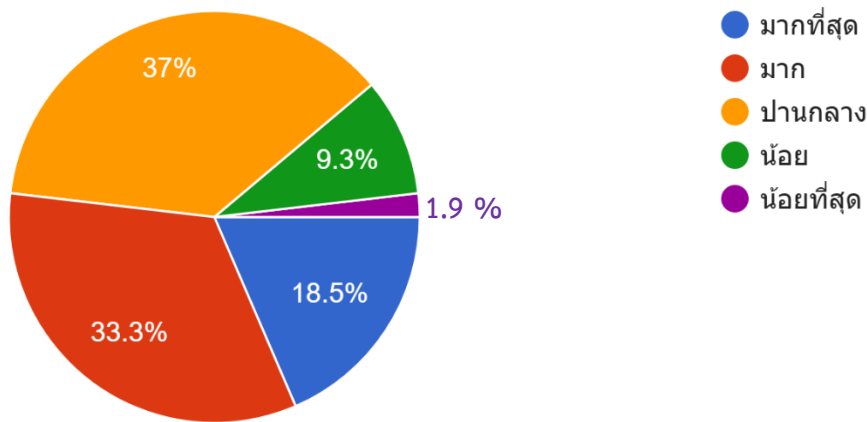
คู่มือการดำเนินงานโรงอาหารปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพ (Healthy Canteen)

<https://my.ebook.cc/Anamai/Healthy-Canteen/>

1.4.1.2 ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการดำเนินงาน สำนักโภชนาการได้จัดทำเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงาน จำนวน 4 รายการ คือ 1) โปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ (แอปสีฟ้า) 2) โปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health (แอปสีชมพู) 3) โปรแกรมคำนวณคุณค่าทางโภชนาการ Thai NutriCalc (แอปสีส้ม) และ 4) โปรแกรมรับรอง Healthy Canteen ออนไลน์ (แอปสีเขียว) จากการประเมินความพึงพอใจการใช้งานโปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ Food4Health รายการที่ 1 เมื่อปี 2567 ในช่วงวันที่ 4 – 10 มกราคม 2567 จำนวน 54 คน พบว่า มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ร้อยละ 18.5 ระดับมาก ร้อยละ 33.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 37 ระดับน้อย ร้อยละ 9.3 ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 1.9 ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้งานโปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ Food4Health
(แอปสีฟ้า) วันที่ 4 – 10 มกราคม 2567

สิ่งที่พึงพอใจคือ ใช้งานง่าย โปรแกรมฯ มีความสะดวกรวดเร็วในการได้ใบรับรอง โดยไม่ต้องส่งใบให้ส่วนกลางรับรอง และสามารถคำนวณสารอาหารได้ วิเคราะห์ละเอียด ทำให้รู้ว่าพื้นที่ไหนมีเมนูสุขภาพบ้าง ทำให้ทำงานได้สะดวกขึ้น สะดวกต่อการสื่อสารกับผู้บริโภค รวมทั้งได้รับความรู้เพิ่มเติม และได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมอนามัย

สิ่งที่ไม่พึงพอใจคือ มีผู้ตอบว่า ส่วนประกอบวัตถุดิบมีน้อยเกินไป ใช้งานยากสำหรับมือใหม่ ใบรับรองมีตัวหนังสือขนาดเล็ก ผ่านการรับรองได้ยาก ถ้าผ่านจะไม่ค่อยมี การแสดงคุณค่าทางโภชนาการคู่กับใบรับรอง ไม่มีระบบ log in และ log out โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบประเมิน ร้อยละ 83.7 จะแนะนำให้คนอื่นใช้งานโปรแกรมนี้ เนื่องจาก เป็นโปรแกรมที่ดีที่สามารถใช้ในการพัฒนาเมนูเพื่อสุขภาพที่ดี และให้ความรู้ไปพร้อมกัน ซึ่งสำนักโภชนาการได้ปรับปรุงโปรแกรมให้ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่ขึ้น รวมทั้งจัดทำคู่มือการใช้งาน และปรับปรุงระบบให้มีการ log in และ log out ตามข้อเสนอแนะผู้ใช้งานแล้ว

ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ ในการปรับปรุงโปรแกรมรับรองเมนูสุขภาพออนไลน์ Food4Health มีดังนี้

1) เพิ่มจำนวนวัตถุดิบและคุณค่าทางโภชนาการของวัตถุดิบในโปรแกรม และมีช่องให้ผู้ใช้งานบันทึกวัตถุดิบที่ไม่มีในโปรแกรม และออกรายงานได้ เพื่อให้ผู้พัฒนาจัดทำฐานข้อมูลนำเข้าในโปรแกรมในโอกาสต่อไป

2) มีหน้า log in, log out

3) เพิ่มคำอธิบายการลงทะเบียนและปิดหมดร้านอาหาร

4) เพิ่มคำแนะนำการปรับสูตรอาหารอย่างละเอียด

5) เพิ่มการแสดงผลกระจายพลังงาน คาร์โบไฮเดรต : โปรตีน : ไขมัน และน้ำตาล ไขมัน

โซเดียม บนหน้าจอ

6) มีตัวอย่างภาพตัวอย่างปริมาณอาหารมีหน่วยเป็น ช้อนชา ช้อนกินข้าว ทัพพี ถ้วยตวง ลูกฟอง สำหรับอาหารแต่ละประเภท

7) ปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดในฐานข้อมูล ให้มีความสะดวกในการใช้งาน มากขึ้น เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว นึ่ง ปรับแก้เป็น ข้าวสวยข้าวขาว หรือ หอม ทั้งต้น แก้เป็น ต้นหอม หรือ ซอสหอยนางรม แก้เป็น น้ำมันหอย เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา

8) มีปุ่มลบวัตถุดิบที่ไม่ต้องการให้เป็นส่วนประกอบในเมนูอาหาร แทนการใส่ปริมาณ 0

9) มี QR code ประเมินการให้บริการการกินอาหารที่เป็นเมนูสุขภาพ ติดไว้ที่ใบรับรองเมนูสุขภาพของแต่ละร้าน เมื่อประชาชนที่มากินอาหารที่ร้านนั้น จะได้ทำการประเมินความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะจากการมาใช้บริการที่ร้านอาหาร แล้วข้อมูลผลการประเมินจะส่งมาที่หน้า dashboard ของสำนักโภชนาการ

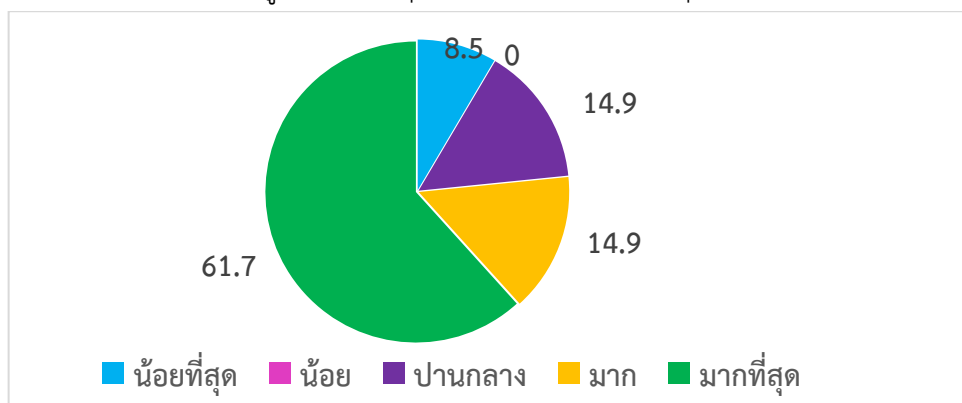
10) มีระบบเตือนเมื่อใบรับรองเมนูสุขภาพหมดอายุ โดยไม่ต้องบันทึกเพื่อขอรับรองเมนูสุขภาพใหม่ เพียงแค่กดปุ่มยืนยันเมนูสุขภาพและส่วนประกอบตามเดิม ระบบก็จะต่ออายุให้อัตโนมัติ และสามารถดาวน์โหลดใบรับรองได้เลย

ซึ่งสำนักโภชนาการได้นำข้อมูลจากผู้ใช้งานนำไปปรับปรุงโปรแกรมในปี 2567 และในรอบ 5 เดือนแรก ปีงบประมาณ 2568 ได้มีการเพิ่มวัตถุดิบตามที่ผู้ใช้งานให้ข้อเสนอแนะจำนวน 25 รายการ

สำหรับรายการที่ 2 โปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health แอปพลิเคชัน สำนักโภชนาการได้จัดทำวิจัยประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมต่อสุขภาพของคนไทยวัยทำงานที่มีน้ำหนักเกินและอ้วน เมื่อปีงบประมาณ 2565 - 2566 ผลปรากฏว่าพบว่า โปรแกรมดังกล่าว ช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกินให้ดีขึ้น และช่วยในเรื่องการควบคุมความดันโลหิตและระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ใช้งานได้ สำนักโภชนาการจึงได้กำหนดเป้าหมายให้มีการใช้งานโปรแกรمدังกล่าวในปี 2568

ความพึงพอใจ ในการใช้งาน พบผู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ร้อยละ 61.7 ระดับมาก ร้อยละ 14.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 14.9 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 8.5 ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 ร้อยละความพึงพอใจต่อการใช้งานโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health (แอปพลิเคชัน) วันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 – 31 พฤษภาคม 2566

สิ่งที่พึงพอใจ คือ โปรแกรมฯ สามารถคำนวณพลังงานและสารอาหาร กลุ่มอาหารที่ควรได้รับในแต่ละวัน เป็นรายคน และสามารถเปรียบเทียบพลังงาน ปริมาณอาหาร สารอาหาร ที่กินจริงเทียบกับที่ควรได้รับ และมีคำแนะนำที่ช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกินจากพฤติกรรมกินในแต่ละวัน

สิ่งที่ไม่พึงพอใจ คือ โปรแกรมฯ ยังไม่สะดวกในการใช้งาน มีเมนูอาหารให้บันทึก ไม่ครบถ้วนตามที่กินจริง ไม่มีภาพประกอบการบันทึกการกินอาหาร

ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการในการปรับปรุงโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health (แอปพลิเคชัน)

- 1) เพิ่มความสามารถของโปรแกรมในการสแกนอาหารแล้วสามารถแสดงพลังงานและสารอาหารต่างๆ ได้
- 2) เพิ่มความสามารถในการประมาณการบันทึกที่มีชื่อย่อย เช่น 1 ถ้วย ¾ ถ้วย ½ ถ้วย 1 แท่ง 1 ช้อนกินข้าว
- 3) สำหรับบางคนไม่ได้ซื้ออาหารกิน แต่ทำกินเอง ต้องการให้มีช่องสำหรับใส่ส่วนประกอบของอาหารที่ทำเอง และจะได้บันทึกการกิน
- 4) ต้องการให้มีลิงค์เชื่อมข้อมูลด้านโภชนาการ
- 5) ในเมนูอาหารที่บันทึกต้องการให้มีภาพประกอบ เพราะบางคนไม่รู้จักชื่ออาหาร
- 6) เวลาบันทึกการกินแล้ว โปรแกรมบอกว่าเกิน อยากให้บอกเลยว่าเกินจากการกินอาหารชนิดไหน และมีเสียงเตือน
- 7) เพิ่มความสามารถให้มีตัวช่วยสำหรับผู้ใช้งานที่พิมพ์ไม่คล่อง
- 8) เพิ่มขนาดตัวหนังสือและมีไอคอนย่อย ๆ ให้สามารถเปิดดูทีละชั้นได้
- 9) ตรงคำแนะนำการกินเทียบกับปริมาณที่ควรได้รับ พอดี มากเกินไป น้อยเกินไป ควรทำให้มีสีส้ม และมีตัวหนังสือเล็กๆ
- 10) เวลาบันทึกปริมาณการกินให้สามารถบันทึกได้ทั้งเศษส่วน และทศนิยม
- 11) การบันทึกเครื่องดื่ม ต้องการให้มีตัวเลือกเครื่องดื่มหวานน้อย 75% 50% 25% 0% หรือไม่ใส่น้ำตาลเลย ไม่หวานเลย ไว้สำหรับบันทึกการกินอาหารด้วย และให้เพิ่มเมนูอาหาร
- 12) ต้องการให้แยกประเภทอาหาร ข้าว กับข้าว อาหารจานเดียว อาหารตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยว กะเพราต่างๆ เพื่อให้่ายต่อการค้นหา
- 13) ปรับระบบการใช้งานให้ง่ายขึ้นกว่าเดิม
- 14) ปรับปรุงวิธีโอสอนการใช้งานเกี่ยวกับเสียงประกอบ
- 15) กรณีคนออกกำลังกาย ต้องการให้มีช่องหักล้างพลังงานที่ใช้ไป เปรียบเทียบกับพลังงานที่ได้รับจากอาหาร
- 16) ปรับปรุงเป็นแอปพลิเคชัน ให้สามารถดาวน์โหลดผ่านมือถือทั้งระบบ Android และ iOS จากข้อเสนอของผู้ใช้งานดังกล่าว สำนักโภชนาการได้ดำเนินการปรับแก้ไขตามที่ผู้ใช้งานให้ข้อเสนอแนะในส่วนขอ ข้อเสนอแนะข้อ 1, 2, 3, 9, 10, 11, 13, 14 และ 16 สำนักโภชนาการได้มีการปรับปรุง

ตามข้อเสนอแนะแล้ว ส่วนในข้อ 4 มีข้อจำกัดเรื่องการไม่อนุญาตของสตรีให้มีลิ้งค์เชื่อมโยงเว็บไซต์อื่น ๆ สำหรับข้ออื่นมีข้อจำกัดที่ต้องใช้งบประมาณและระยะเวลาในการปรับปรุง ซึ่งสำนักโภชนาการจะได้จัดหางบประมาณสนับสนุนจากแหล่งอื่นๆ มาปรับปรุงต่อไป

สำหรับเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงาน รายการที่ 3) โปรแกรมคำนวณคุณค่าทางโภชนาการ (แอปสลิสม) และรายการที่ 4) โปรแกรมรับรอง Healthy Canteen ออนไลน์ (แอปสลิเขียว) ได้มีการพัฒนาในปีงบประมาณ 2567 และยังไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์การใช้งาน จึงยังไม่มีผลการประเมินความพึงพอใจการใช้งาน แต่ในปีงบประมาณ 2568 รอบ 5 เดือนแรก สำนักโภชนาการได้มีการประชาสัมพันธ์การใช้งาน โปรแกรมดังกล่าวให้กับผู้รับผิดชอบงานจากศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 และสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง และได้ทดลองใช้งาน ผลพบว่าผู้ใช้งานต้องการให้มีคู่มือการใช้งาน ซึ่งสำนักโภชนาการได้มีการดำเนินการและจัดส่งให้ผู้ใช้งานแล้ว

1.4.2 ความไม่พึงพอใจ

1.4.2.1 ความไม่พึงพอใจที่ตัวชี้วัดเมนูสุขภาพไม่เป็นตัวชี้วัดของกระทรวง

สาธารณสุข จากการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานปีงบประมาณ 2568 ให้กับศูนย์อนามัย พบปัญหาตัวชี้วัดดำเนินงาน ไม่ได้เป็นตัวชี้วัดตรวจราชการระดับกระทรวงสาธารณสุข จึงทำให้มีอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนงานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทำให้ผลการดำเนินงานเมนูสุขภาพ ปีงบประมาณ 2567 ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ในปี 2568 สำนักโภชนาการได้จัดทำเครื่องมือแพลตฟอร์มดิจิทัลด้านโภชนาการช่วยในการทำงานระดับพื้นที่ ทำให้รอบ 5 เดือนแรก ปีงบประมาณ 2568 มีผลการดำเนินงานเมนูสุขภาพ/เมนูทางเลือกเป็นไปตามเป้าหมาย

1.4.2.2 ความไม่พึงพอใจในการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบงาน การจัด

อบรมผ่านออนไลน์ ยังคงเป็นปัญหาเรื่องสัญญาณเสียงและภาพไม่ชัดเจน ในบางช่วง ทำให้บางแห่งที่ระบบขัดข้อง ไม่สามารถโต้ตอบได้ เกิดจากระบบของศูนย์เขตและส่วนกลาง ในปี 2568 สำนักโภชนาการดำเนินการในเรื่องการตรวจสอบระบบและเตรียมระบบออนไลน์ให้สามารถอบรมได้อย่างราบรื่น ทำให้มีปัญหาดังกล่าวลดลง

1.4.2.3 ความไม่พึงพอใจในการดาวน์โหลดใบประกาศนียบัตรของผู้เรียนจบ

หลักสูตรอาหารและโภชนาการสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน สำหรับประชาชน และสำหรับผู้ประกอบการร้านอาหาร ในรอบ 5 เดือนแรก ปีงบประมาณ 2567 เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงผู้ลงนามในประกาศนียบัตร ผู้ดูแลระบบจึงจำเป็นต้องปิดระบบลงชั่วคราวเพื่อปรับปรุงระบบ และได้ชี้แจงให้ผู้เข้าเรียนได้รับทราบปัญหาดังกล่าวแล้ว ซึ่ง ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2567 ผู้เข้าเรียนสามารถดาวน์โหลดใบประกาศนียบัตรได้แล้ว แต่ยังพบข้อขัดข้องทางเทคนิคบ้าง และผู้พัฒนาระบบก็ได้กลับมาเปิดระบบให้ผู้เข้าเรียนได้ตามปกติ โดยเปิดให้ผู้เข้าเรียนได้ถึง 31 ธันวาคม 2568 ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนได้ตลอด 24 ชั่วโมง และทำแบบทดสอบหลังเรียนไม่จำกัดจำนวนครั้ง จนกว่าจะผ่าน ซึ่งหลังจากการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้เข้ามาเรียนสามารถดาวน์โหลดใบประกาศนียบัตรได้ตามปกติ และในปีงบประมาณ 2568 มีการเปลี่ยนผู้บริหาร สำนักโภชนาการได้แจ้งปัญหาดังกล่าวให้กับกองการเจ้าหน้าที่และกองแผนงาน กรมอนามัยเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว ซึ่งในรอบ 5 เดือน

แรก ปีงบประมาณ 2568 กองการเจ้าหน้าที่และกองแผนงานได้ดำเนินการให้สามารถดาวน์โหลดใบประกาศนียบัตรได้อย่างราบรื่นและทันเวลาเรียบร้อยแล้ว

1.5 ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ ในปีงบประมาณ 2564 ศูนย์เขตได้มีการดำเนินงานพัฒนาเมนูสุขภาพ และพัฒนา Healthy Canteen มีปัญหาอุปสรรคในเรื่องการตรวจรับรองมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของเกณฑ์ข้อ 1 ต้องผ่านกฎกระทรวงสุขลักษณะ ปี 2561 ที่ต้องเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น จึงจะสามารถตรวจรับรองมาตรฐานข้อ 1 ดังกล่าวได้ ทำให้ไม่มีความคล่องตัวในการทำงาน ดังนั้นในปีงบประมาณ 2565 สำนักโภชนาการ และสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ร่วมกันจัดทำ SOP กำหนดให้ผู้ที่สามารถรับรองมาตรฐานด้านกฎกระทรวงสุขลักษณะ ปี 2561 เพิ่มเป็น นักวิชาการสาธารณสุขและนักวิชาการสิ่งแวดล้อมจากศูนย์อนามัย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สามารถตรวจรับรองได้ และใช้ต่อเนื่องมาจนถึงปีงบประมาณ 2567 และในปีงบประมาณ 2568 ในรอบ 5 เดือนแรก ได้ปรับปรุงระบบการประเมินตนเองในโปรแกรมรับรอง Healthy Canteen ออนไลน์ให้สามารถบันทึกใบรับรองด้านสุขาภิบาลอาหารลงระบบได้ ทำให้การประเมินง่ายขึ้น และสามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานในรอบ 5 เดือนหลัง ซึ่งจะมีการอบรมการใช้งานดังกล่าวในเดือนพฤษภาคม 2568

นอกจากนี้ จากการที่สำนักโภชนาการได้จัดทำนวัตกรรมโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health พบข้อขัดข้องในการติดตั้ง ซึ่งในปีงบประมาณ 2567 สำนักโภชนาการได้รับงบประมาณจาก สสส. จึงได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ใช้งาน ปัจจุบันมีผู้ใช้งาน ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2567 เพิ่มขึ้นเป็น 26,518 คน ซึ่งเพิ่มมากขึ้นเป็นที่น่าพอใจ หลังจากมีการปรับปรุงระบบโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health แล้ว คาดว่าจะมีผู้ใช้งานมากขึ้นและกระจายไปทั่วประเทศ เนื่องจากมีผลการวิจัยในปีงบประมาณ 2565 - 2566 พบว่า โปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health ช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การกินให้ดีขึ้น และช่วยในเรื่องการควบคุมความดันโลหิตและระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ใช้งานได้ ซึ่งในปีงบประมาณ 2567 สำนักโภชนาการได้มีการปรับปรุงเรื่องคลิปวิดีโอสอนการใช้งาน บรรจุไว้ในหน้าโปรแกรมอีกด้วย เพื่อให้ง่ายต่อการใช้งาน และในปีงบประมาณ 2568 ในรอบ 5 เดือนแรก สำนักโภชนาการได้ปรับปรุงคำแนะนำการใช้งานโปรแกรมดังกล่าวให้กับผู้รับบริการ ในรูปแบบ infographic ดังภาพที่ 2 ซึ่งได้รับคำชื่นชมว่า infographic ดังกล่าว ทำให้สามารถเข้าใจโปรแกรมได้ง่าย และใช้งานได้สะดวกมากขึ้น รายละเอียดการแนะนำดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 infographic แนะนำโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health (แอปสีชมพู)

iOS และ PC

save to home screen

ลดอ้วน ลดโรค

NCDs by

Food4Health

สำนักโภชนาการ กรมอนามัย

กระทรวงสาธารณสุข

ไม่ต้อง
อดอาหาร

Android (play store)

คำนวณพลังงาน ปริมาณอาหารที่เหมาะสม

บันทึกการกินอาหารทุกวัน

แนะนำวิธีการกินที่เหมาะสมกับคุณ ในทุกๆ วัน

ซึ่งในคำแนะนำการกินของโปรแกรมจะแนะนำปริมาณผักผลไม้ที่ควรได้รับและสามารถประเมินว่าแต่ละวันกินผักผลไม้ได้เพียงพอหรือไม่ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ตัวอย่างคำแนะนำปริมาณผักผลไม้ที่ควรได้รับและคำแนะนำเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกินผักผลไม้ ในโปรแกรมโภชนาการอัจฉริยะ Food4Health

